

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/50/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200396
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200396.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: Ľ. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. R. XXX/XX, V. V., proti sťažovateľovi (predtým žalovanému): Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2017/9521 zo dňa 09.10.2017, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sa/16/2017-44 zo dňa 12.02.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sa/16/2017-44 zo dňa 12. februára 2018 z a m i e t a .

Žalobcovi voči sťažovateľovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 14Sa/16/2017-44 zo dňa 12.02.2018, zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2017/9521 zo dňa 09.10.2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín č. TN1/OPPKPČ/SOC/2017/45539-2 zo dňa 26.06.2017, ktorým podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“ alebo „zákon č. 447/2008 Z. z.“), nebolo vyhovené návrhu žalobcu na vyhotovenie parkovacieho preukazu. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a nemá praktickú alebo úplnú slepotu, z ktorého dôvodu nespĺňa zákonnú podmienku pre vyhotovenie parkovacieho preukazu. Z predloženej zdravotnej dokumentácie vyplýva, že žalobca trpí inkontinenciou moču III. stupňa, ale o úniku stolice sa nezmieňuje. Uzavrel, že žalobca nie

je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a nemá praktickú alebo úplnosť slepotu očí, čím nespĺňa rozhodujúcu podmienku pre vyhotovenie parkovacieho preukazu.

3. Správny súd konštatoval, že z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že žalovaný nespochybňuje skutočnosť, že žalobca trpí inkontinenciou moču III. stupňa, keď v súvislosti s uvedeným ho kompenzuje iným príspevkom. Sporným zostalo, či žalobca trpí súčasne aj únikom stolice, pričom podľa § 14 ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z., je potrebné pod ťažkou poruchou sfinkterov chápať súčasnú existenciu poruchy úniku moču ako aj stolice. Podľa žalovaného, ťažko zdravotne postihnutá osoba musí súčasne trpieť únikom moču aj stolice, aby sa u nej mohlo konštatovať, že je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

4. Správny súd nepovažoval tento právny názor žalovaného za správny, keď samotné použitie plurálu pri pojme sfinkter v ustanovení § 14 ods. 6 písm. c/ zákona, nezakladá takýto výklad zákonného ustanovenia. Aj pri samotnej inkontinencii moču totiž môžeme hovoriť ako o poruche sfinkterov a nie sfinkteru, a to aj s poukazom na skutočnosť, že udržanie moču nie je otázkou jedného sfinkteru, ale sfinkterov vnútorného a vonkajšieho. Nie je teda možné vyvodiť, že u postihnutej osoby musí súčasne dochádzať nevyhnutne k úniku moču ako aj stolice. Správny súd bol toho názoru, že pod ťažkou poruchou sfinkterov je potrebné rozumieť stav, keď postihnutý nedokáže ovládať funkcie svojich zvieračov, udržať moč alebo stolicu. Z tohto pohľadu je bez právneho významu, či popri uznanej inkontinencii moču III. stupňa žalobca skutočne trpí aj ťažkou poruchou úniku stolice, resp., či je táto porucha v jeho dokumentácii riadne zdokumentovaná.

5. Výklad ustanovenia § 14 ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z. tak, ako ho podal žalovaný, ho bez ďalšieho nezbavuje povinnosti vysporiadať sa s tým, ako sa uvedená zistená porucha zdravia prejavuje v schopnosti postihnutej osoby prepravovať sa na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti prostriedkom hromadnej dopravy. Inkontinencia moču predstavuje pre postihnutú osobu spoločenský a hygienický problém, ovplyvňuje každodenný život postihnutej osoby, znižuje kvalitu jej života a zhoršuje celkový zdravotný stav pacienta aj tým, že sa dostáva do izolácie. Základným cieľom konania o kompenzáciu je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb tejto osoby, za jej aktívnej účasti, pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti a minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami.

6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je možné zúžiť odkázanosť fyzickej osoby na individuálnu prepravu len na jej schopnosť za určitých okolností nastúpiť a vystúpiť do prostriedku verejnej hromadnej dopravy a zvládať v ňom inú situáciu.

7. Voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne podal žalovaný v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

8. Podľa sťažovateľa je potrebné podľa § 14 ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z. pod ťažkou poruchou sfinkterov chápať súčasnú existenciu poruchy úniku moču ako aj stolice tak, aby sa mohlo konštatovať, že osoba je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. V danom prípade je u žalobcu, na základe lekárskeho správ neurológa a urológa dokladovaná inkontinencia moču III. stupňa, pričom posudkový lekár uvádzal, že v nich nie je uvedený objektívny záver, že žalobca má i inkontinenciu stolice. Iba pri predpísaní absorpčných pomôcok je uvedená diagnóza e/ inkontinencia stolice - kombinovaná s inkontinenciou moču. Stanovenie tejto diagnózy však patrí do kompetencie proktológa, prípadne neurológa a nie urológa. Z uvedeného dôvodu túto diagnózu u žalobcu nebolo možné akceptovať ako zdokladovanú.

9. Sťažovateľ na podporu svojho názoru citoval z odbornej literatúry „Učebnica urológie pre medikov“, v zmysle ktorej sa v danom prípade u žalobcu nejedná o sfinktery, ktorý je len jeden a za ktorý je potrebné považovať priečne pruhované svalstvo. Krajský súd v Trenčíne svojim vlastným výkladom

zasiahol do zákonnej kompetencie posudkových lekárov správnych orgánov, pričom dospel k nesprávneému záveru. Sťažovateľ zastáva názor, že robiť vlastné medicínske závery nespadá do kompetencie súdov ale do kompetencie posudkových lekárov správnych orgánov.

10. Z aplikačnej praxe predmetného zákonného ustanovenia vyplýva, že pri použití diagnózy ťažkej poruchy sfinkterov sa jedná minimálne o poruchu zvieráčov dvoch orgánových systémov, a teda ide o inkontinenciu moču a stolice, nie tak ako to uviedol súd, že moču alebo stolice. Nejedná sa teda o poruchu sfinkterov z jedného orgánového systému.

11. Krajský súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru v rozpore s čl. 11 ods. 4 a 5 Správneho súdneho poriadku (správne malo byť uvedené Civilného sporového poriadku), pretože mal do úvahy brať len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní a nie robiť v súdnom konaní medicínske závery, pričom zároveň rozhodol v rozpore s ustanovením § 217 ods. 1 SSP (správne CSP), pretože rozhodol nad rozsah zistení a preukázaných skutočností v správnom konaní.

12. Na základe uvedených dôvodov navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že posudkový lekár spochybnil lekársku správu MUDr. K. R. zo dňa 05.04.2017, v ktorej je výslovné potvrdená diagnóza inkontinencia stolice. Predmetné vyjadrenie posudkového lekára žalovaného zo dňa 07.11.2017 bolo vytvorené po vydaní napadnutého rozhodnutia ako príloha vyjadrenia žalovaného k žalobe a nebolo obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný výslovné uviedol: „... urológ popisuje inkontinenciu moču III. stupňa, o úniku stolice sa nezmieňuje“. Vyjadrenie posudkového lekára zo dňa 07.11.2017 teda nemôže mať vplyv na posudzovanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, vydaného dňa 09.10.2017.

14. Žalobca poukázal na ustanovenie § 11 ods. 4, 5, 9 zákona č. 447/2008 Z. z. a uviedol, že bolo povinnosťou posudkového lekára vo svojom posudku zohľadniť všetku zdravotnú dokumentáciu predloženú žiadateľom, a ak mal pochybnosti o správnosti diagnostického záveru, mal požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu a predvolať žiadateľa na posúdenie zdravotného stavu. Spochybnil relevantnosť odbornej literatúry, na ktorú žalovaný poukazoval. Sám poukázal na všeobecne známe skutočnosti týkajúce sa predmetného zdravotného problému a inú odbornú literatúru.

15. Vyslovil názor, že nie je pre rozhodnutie postačujúce, aby správny orgán bez ďalšieho formálne a nekriticky prevzal nedostatočne zdôvodnený záver posudkového lekára, ktorý je v priamom rozpore s predloženou zdravotnou dokumentáciou, ale je potrebné, aby správny orgán náležite dbal na dostatočné, jasné a zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie, ako aj uvedenie konkrétnych odborných argumentov, na základe ktorých bol lekársky záver vyvodенý, a to v čase pred vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V tejto súvislosti poukázal na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadrený v rozsudku, sp. zn. 9Sžso/95/2014, v zmysle ktorého vyplýva pre žalovaného povinnosť vysporiadať sa s otázkou, či podklady na vypracovanie komplexného posudku boli úplné, objektívne a presvedčivo odôvodnené, bez rozporov s inými, v konaní predloženými dôkazmi a tvrdeniami, ako napr. správami z odborných vyšetrení. Ak tomu tak nie je, tak je potrebné komplexný posudok doplniť a rozpory odstrániť. Posudok nepredstavuje a ani nemôže predstavovať jediný podklad rozhodnutia vo význame skutkovom, v konaní podľa zákona č. 447/2008 Z. z., na čo bolo poukázané v rozsudku najvyššieho súdu, sp. zn. 1Sžso/6/2015.

16. Na základe uvedených dôvodov žiadal žalobca kasačnú sťažnosť zamietnuť.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žalobca doručil orgánu verejnej správy dňa 04.05.2017 žiadosť o vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím. Z lekárskeho nálezu na účely konania, vyhotoveného MUDr. E. E. (všeobecným lekárom, bez uvedenia čitateľného dátumu), v časti II. Objektívny nález, vyplýva porucha kontinencie moču a stolice. Inkontinencia moču III. stupňa vyplýva z lekárskeho nálezu urológa MUDr. K. R. zo dňa 05.04.2017. Z textu predmetnej lekárskej správy vyplýva, že pacient udáva trvalý únik moču niekoľkokrát cez deň aj v noci, k úniku dochádza aj v ľahu, pri zmene polohy. Stav úniku moču si vyžaduje absorpčné pomôcky, ktorých potrebné vlastnosti sú v správe špecifikované. Ďalej sa v správe uvádza, že sa jedná o predpis absorpčných pomôcok u pacienta s diagnózou: e/ inkontinencia stolice - kombinovaná s inkontinenciou moču. Zároveň sa v závere predmetnej správy uvádza: „inkontinencia moču sk. III kompletná U99.02“, čo zodpovedá trvalej kombinovanej inkontinencii moču a stolice.

20. Z lekárskej správy MUDr. Ľ. K. (hematologická ambulancia) zo dňa 20.02.2017 vyplýva, že žalobcovi bola diagnostikovaná monoklonálna gamapatia nejasného významu, neurológom verifikovaná polyneuropatia senzitívna, axonálna. V správe sa nachádza odporúčanie vyhýbať sa priestorom s väčším počtom ľudí ako prevencia získania infekcie. V lekárskejších nálezoch z absolvovaných vyšetrení špecialistov z roku 2017 (gastroenterologické, hematologické, chirurgické, neurologické, urologické) nevyplýva, že by žalobca pred ktorýmkoľvek z uvedených lekárov udával únik stolice, príp. že by z dôvodu úniku stolice absolvoval odborné lekárske vyšetrenie.

21. Dňa 26.06.2017 bol vypracovaný komplexný posudok orgánom verejnej správy I. stupňa, v ktorom bolo konštatované, že žiadateľ je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 %. Z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia nie je odkázaný na sprievodcu ani na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Bolo v ňom skonštatované, že žalobca nemá obmedzenú schopnosť sebaobsluhy, tieto úkony si môže zabezpečiť sám a rovnako tak aj úkony starostlivosti o domácnosť, prípad súvisiace so základnými sociálnymi aktivitami. Z komplexného posudku vyplynulo, že sociálne dôsledky zdravotného postihnutia žalobcu sú kompenzované peňažným príspevkom na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Na základe tohto posudku bolo vydané prvostupňové rozhodnutie zo dňa od 26.06.2017, ktorým nebolo vyhovieť žiadosti o vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

22. Voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy podal žalobca odvolanie. Na základe odvolania bol vyhotovený komplexný posudok zo dňa 22.09.2017, podľa ktorého predstavuje miera funkčnej poruchy u žalobcu 50 % podľa prílohy č. 3, časť XII. A. bod 1 písm. d/ zákona č. 447/2008 Z. z., a preto je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Žiadna iná kompenzácia, okrem peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia podľa prílohy č. 6, skupina III., písm. b/ zákona, sa nenavrhol. V komplexnom posudku bolo opätovne skonštatované, že žalobca nie je odkázaný na sprievodcu ani na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. V posudku sa uvádza, že neurologickým vyšetrením nebola u žalobcu konštatovaná inkontinencia stolice. Zo žalobou napadnutého rozhodnutia vychádzajúceho z komplexného posudku zo dňa 22.09.2017 vyplýva, že žalobca je po operácii driekovej chrbtice a následnej stabilizácii, nálezy oproti roku 2015, kedy bol naposledy posudzovaný, sa nezmenili. Žalobca chodí bez opory a pomôcok, chodza je bez postihnutia a netrpí praktickou ani úplnou slepotou oboch očí. V rozhodnutí je uvedené, že urológ popisuje inkontinenciu moču III. stupňa, o úniku stolice sa nezmieňuje. K námietke žalobcu, ktorý v odvolaní tvrdil, že trpí

úplnou inkontinenciou moču III. stupňa kombinovanou s inkontinenciou stolice sťažovateľ uviedol, že posudkový lekár zohľadnil všetky lekárske nálezy, nachádzajúce sa v spisovej dokumentácii. Bol vydaný nový lekársky posudok, v ktorom bola miera funkčnej poruchy určená podľa najzávažnejšieho ochorenia a bola posúdená odkázanosť žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Neurologické vyšetrenie sa k inkontinencii stolice vôbec nevyjadruje a posudkový lekár nezistil z dokumentácie také postihnutie ani funkčnú poruchu, ktorá by podmieňovala odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

23. Podľa § 2 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch, ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

24. Podľa ust. § 11 ods. 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13 a 15 zákona o peňažných príspevkoch, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

25. Podľa § 12 ods. 1 až 4 zákona o peňažných príspevkoch v účinnom znení, na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

Miera funkčnej poruchy, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 3, sa určí podľa miery funkčnej poruchy, ktorá je svojím charakterom a rozsahom najviac porovnateľná s mierou funkčnej poruchy uvedenou v prílohe č. 3.

26. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. v účinnom znení, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti:

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnyimi a gastrointestinálnymi prejavmi.

27. Podľa § 15 ods. 3 až 5 zákona o peňažných príspevkoch, na účely parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím sa vypracúva len lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo § 11 ods. 15.

Posudok podľa odseku 1 príslušný orgán nevypracúva, ak miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku je menej ako 50 %.

Na účely rozhodovania o preukaze sa komplexný posudok nevypracúva a vypracúva sa lekársky posudok § 11 ods. 12 alebo podľa § 11 ods. 15. Podľa § 17 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

28. Podľa § 38 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak:

a/ na diétne stravovanie,

b/ súvisiace:

1. s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

29. Podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

30. Podľa § 55 ods. 7 cit. zákona, podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný.

31. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 5 veta prvá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí.

32. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi

účastníkov konania.

33. Kasačný súd sa oboznámil s lekárskymi správami a nálezmi, ktoré žalobca predložil orgánom verejnej správy pred vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia. Z predložených lekárskeho správ vyhotovených odbornými lekármi, v časti popisu subjektívneho stavu žalobcu nevyplýva, že by tento pred niektorým z odborných lekárov, v priebehu sledovaných rokov, popisoval únik stolice. Z lekárskej správy urológa, MUDr. K. R. zo dňa 05.04.2017 zároveň nie je zrejmé, na základe akých skutočností a vyšetrení dospel k svojmu záveru a diagnóze o kombinovanej inkontinencii moču a stolice u žalobcu.

34. Je potrebné súhlasiť s názorom žalovaného, uvedenom vo vyjadrení k žalobe, že nie je v kompetencii urológa vykonávať vyšetrenie a diagnostikovať ochorenia súvisiace s vylučovaním prostredníctvom hrubého čreva. Nemožno však súhlasiť s jeho konštatovaním uvedenom v žalobou napadnutom rozhodnutí ako i v komplexnom posudku, ktorý tvoril podklad pre rozhodnutie, že: „... urológ popisuje inkontinenciu moču III. stupňa, o úniku stolice sa však nezmieňuje“. Tvrdenie žalovaného v tomto smere je rozporné s obsahom lekárskej správy MUDr. K. zo dňa 05.04.2017, v ktorej konštatuje u žalobcu kombinovanú inkontinenciu moču a stolice, čomu zodpovedá aj tam uvedené kódové označenie diagnózy „U99.02“. V rozhodnutí žalovaného, na základe tohto dôvodu, došlo k rozporu, ktorý v konaní nebol odstránený.

35. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 a 9 zákona č. 447/2008 Z. z., posudkový lekár spolupracuje s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializovanom odbore a v prípade pochybnosti o objektívnosti lekárskeho správ si môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu. Zároveň je povinnosťou orgánov verejnej správy v záujme ochrany práv a záujmov účastníkov konania, podľa § 3 ods. 1, 5 a § 32 ods. 1 správneho poriadku, aby rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci a za účelom zistenia presného, úplného a skutočného stavu veci je povinný si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie, pričom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

36. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Vychádzajúc z vyššie uvedenej právnej úpravy povinnosťou správneho orgánu je rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a z akých dôvodov, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v konaní a aby odpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom správneho konania. Problematike náležitého odôvodnenia rozhodnutia venoval pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. v nálezoch sp. zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010), v ktorých konštatoval, že procesnoprávny rámec rozhodovania predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý konštatoval, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (napr. García Ruiz c.

Španielsku zo dňa 21.01.1999). Judikatúra EŠLP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

37. Z obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia sťažovateľa nie je zrejmé, akým spôsobom sa vysporiadal s námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu a žalobe, že v jeho prípade bola splnená podmienka odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., z dôvodu ťažkej poruchy sfinkterov, za ktorú žalobca považuje existenciu ťažkej poruchy aspoň jedného z vylučovacích zvieráčov, v dôsledku čoho dochádza buď k úniku moču alebo k úniku stolice, t. j., že nie je potrebná kombinácia súčasného ťažkého úniku moču a stolice. Stanovisko sťažovateľa k uvedenému bolo obsiahnuté až vo vyjadrení k žalobe, resp. v ďalších podaniach, ktoré však pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia nebolo možné zohľadniť.

38. V lekárskej správe MUDr. E. K. (hematologická ambulancia) zo dňa 20.02.2017, ktorú žalobca pripojil k svojej žiadosti, sa v súvislosti s diagnostikovaným ochorením (monoklonálna gamapatia nejasného významu, neurológom verifikovaná polyneuropatia senzitívna, axonálna) nachádza odporúčanie, vyhýbať sa priestorom s väčším počtom ľudí ako prevencia získania infekcie. Je zrejmé, že používaním prostriedkov hromadnej prepravy nemôže dôjsť k naplneniu predmetného odporúčania, pričom posudkový lekár ani sťažovateľ na uvedenú skutočnosť neprihliadali a s touto sa riadne nevysporiadali.

39. Kasačnému súdu sa na základe vyššie uvedeného javí odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného ako nedostatočné, porušujúce zásady správneho konania podľa § 3 ods. 1 a ods. 5 prvá veta a § 34 ods. 1, 47 ods. 3 správneho poriadku.

40. V danom prípade kasačný súd nebol viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2, prvá veta za bodkočiarkou v spojitosti s ust. § 203 ods. 2 SSP).

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil kasačnú sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

42. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojitosti s ust. § 167 ods. 1 SSP a úspešnému žalobcovi priznal voči sťažovateľovi úplnú náhradu trov kasačného konania. O výške náhrady trov tohto konania rozhodne Krajský súd v Trenčíne po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ust. § 175 ods. 2 SSP.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.